

Fremsat den 20. januar 2022 af Sikandar Siddique (FG), Uffe Elbæk (FG) og Susanne Zimmer (FG)

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en progressiv formueskat

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag inden udgangen af 2022, hvormed der med virkning fra den 1. januar 2023 indføres en progressiv formueskat efter følgende model:

- Borgere med nettoformuer på mellem 3,5 mio. kr. og 10 mio. kr. (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 1 pct.
- Borgere med nettoformuer på mellem 10 mio. kr. og 50 mio. kr. (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 2 pct.
- Borgere med nettoformuer på mellem 50 mio. kr. og 100 mio. kr. (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 5 pct.
- Borgere med nettoformuer på mellem 100 mio. kr. og 1 mia. kr. (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 10 pct.
- Borgere med nettoformuer på 1 mia. kr. og derover (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 20 pct.

Skattegrundlaget for formueskatten opgøres så bredt som muligt, dvs. inklusive ejerboliger, pensionsformue, finansiel formue (f.eks. aktier, obligationer og indestående i bank) fratrukket alle lån (dvs. også banklån, su-lån m.v.). Værdien af unoterede aktier og værdien af andelsboliger medregnes også i grundlaget. Pensionsformuen korrigeres for udskudte skatter.

Bemærkninger til forslaget

Formålet med forslaget er at mindske den galopperende ulighed i samfundet og udligne uligheden i formuer.

Det er velkendt, at den globale ulighed er stigende, og at kløften mellem rig og fattig på globalt plan bliver større og større. I 2020 ejede den rigeste ene procent i verden mere end dobbelt så meget som 6,9 milliarder mennesker (»Time to care«, Oxfam Ibis, januar 2020).

Arbejdernes Erhvervsråd har påvist, at de rigeste 10 pct. i Danmark har øget deres indkomst efter skat og inflation med 25 pct. siden 2010. Alene i 2019 voksede indkomsten i det øverste lag med 5,4 pct. – langt mere end indkomststigningen for den typiske dansker, som lå på 1,5 pct. Den rigeste ene procent i Danmark har haft en indkomststigning på i alt 48 pct. efter skat og inflation siden 2010, hvilket i høj grad bundet i voksende formueindkomster, der udgør over halvdelen af indkomstfremgangen (»Sprækkerne i det danske samfund vokser sig stadig større«, Arbejdernes Erhvervsråd, den 20. januar 2021).

Ulighedstendensen fra Finansministeriet i december 2020 viser, at de rigeste 10 pct. af danskerne ejer 50,2 pct. af befolkningens samlede formue. Endvidere ejer den rigeste ene procent hele 13 pct. af formuerne (»Ny undersøgelse: Danmark i top, når det gælder vilje til at bekæmpe ulighed«, Oxfam Ibis, Malene Aadal Bo, den 8. oktober 2020).

Ifølge Skatteministeriet modsvares den nedre grænse for formuer, der omfattes af forslaget, omtrent den nedre grænse for gruppen af de rigeste 10 pct. i Danmark (svar på SAU alm. del – spørgsmål 626, folketingsåret 2020-21), som er på 3,55 mio. kr. Forslaget er udformet ud fra en interesse i at omfatte formuerne i den rigeste decil af befolkningen.

Internationalt set er Danmark kendetegnet ved relativt små indkomstforskelle efter skat og overførsler, men når det kommer til formueforskelle, ligger Danmark ifølge OECD i den høje ende (»Boligmarkedet er en ulighedsgenerator – men hvordan bremser vi den?«, senioranalytiker Sune Caspersen, Arbejdernes Erhvervsråd, »Vi Lejere«, den 6. september 2021). En del af formueuligheden kan tilskrives alder, men selv når tallene renses for aldersforskelle, er uligheden i formuer væsentligt større end uligheden i indkomster (Ulighedstendensen, Finansministeriet, 2020).

Det er forslagsstillerne opfattelse, at den økonomiske afstand mellem fattige og rige for det første er etisk og moralsk uforsvarlig. For det andet er uligheden et demokratisk problem, bl.a. fordi folk med store formuer har mere indflydelse på samfundet end folk med en lille eller ingen formue, hvilket f.eks. er problematisk i forhold til at løse klimakrisen, da de rigeste mennesker også er dem, der udleder mest CO₂ og profiterer af fossiltunge forretninger (»Emissions Gap Report 2020«, FN). For det tredje betyder

den store formueulighed også, at børn og unge træder ind i voksenlivet med meget forskellige udgangspunkter og dermed ikke har de samme muligheder for at udfolde deres liv og potentialer. Udsigten til at gældsætte sig er alt andet lige større for unge uden forældre med store formuer. Forskning viser også, at stor ulighed kan skade sammenhængskraften og føre til mere utryghed og kriminalitet (»Rapport afslører: Stor ulighed i danskernes formue«, Alexander Sokoler, Fagbladet 3F, den 19. januar 2021).

Gældende ret

Der er ingen generel formuebeskatning på nuværende tidspunkt. I Danmark blev formueskatten udfaset i folketingsåret 1996-1997. Formueskattesatsen var i 1995 1 pct. af formuer over ca. 1,6 mio. kr. (1995-niveau svarende til knap 3 mio. kr. i 2021-niveau) og det dobbelte for ægtepar. Provenuet udgjorde ca. 840 mio. kr. (1995-niveau svarende til ca. 2 mia. kr. i 2021-niveau).

Forslaget

På den baggrund foreslås det at pålægge regeringen at fremsætte lovforslag om at indføre en formuebeskatning for de rigeste 10 pct. af befolkningen, som udmøntes således:

- Borgere med nettoformuer på mellem 3,5 mio. kr. og 10 mio. kr. (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 1 pct.
- Borgere med nettoformuer på mellem 10 mio. kr. og 50 mio. kr. (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 2 pct.
- Borgere med nettoformuer på mellem 50 mio. kr. og 100 mio. kr. (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 5 pct.
- Borgere med nettoformuer på mellem 100 mio. kr. og 1 mia. kr. (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 10 pct.
- Borgere med nettoformuer på 1 mia. kr. og derover (og det dobbelte for ægtepar) beskattes med 20 pct.

Skattegrundlaget for formueskatten opgøres så bredt som muligt, dvs. inklusive ejerboliger, pensionsformue, finansiel formue (f.eks. aktier, obligationer og indestående i bank) fratrukket alle lån (dvs. også banklån, su-lån m.v.). Værdien af unoterede aktier og værdien af andelsboliger medregnes også i grundlaget. Pensionsformuen korrigeres for udskudte skatter.

Forslagsstillerne har stillet spørgsmål til skatteministeren om at opgøre provenukonsekvenserne af forslaget. Det forventes, at svaret herpå foreligger inden 1. behandling af beslutningsforslaget.

Skriftlig fremsættelse

Sikandar Siddique (Frie Grønne):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en progressiv formueskat.

(Beslutningsforslag nr. B 70)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.